

Umhverfisnefnd Alþingis
Þórshamri við Templarasund
150 Reykjavík

Alþingi

Erindi nr. P 118 / 311

komudagur 2 / 12 1994

2. desember 1994

Snr. 11.23. AJ

Náttúruverndarráð hefur mótttekið bréf yðar, dags. 28. nóvember sl., um frumvarp til laga um vernd Breiðafjarðar.

Náttúruverndarráð hefur á fundi sínum þann 1. desember fjallað um tilvitnað frumvarp og er umsögn ráðsins í sérstöku fylgiskjali með bréfi þessu.

Virðingarfyllst,

Aðalheiður Jóhannsdóttir
framkvæmdastjóri

Meðfylgjandi: umsögn um frumvarp til
laga um vernd Breiðafjarðar.
Snr. 11.20.

Umsögn Náttúruverndarráðs um frumvarp til laga um vernd Breiðafjarðar.

Náttúruverndarráð fagnar því að frumvarp til laga um vernd Breiðafjarðar hefur verið lagt fram á Alþingi en bendir á að eðlilegra hefði verið að stofna friðland í samræmi við 24. gr. laga nr. 47/1971.

Náttúruverndarráð gerir eftirfarandi athugasemdir við frumvarpið:

Um 1. gr.

Hugtakið "vernd" er ekki skilgreint í greininni og litla vísbendingu er að finna í frumvarpstextanum sjálfum um nákvæma merkingu þess. Til samanburðar má benda á 1. gr. laga nr. 47/1971 um náttúruvernd, en í þeirri grein má finna nokkuð skýrar leiðbeiningar um markmið og tilgang þeirra laga. Ef höfð er hliðsjón af því sem kemur fram í almennum athugasemdum með frumvarpinu, bls. 3-4, er lagt til að 1. gr. hljóði svo:

Markmið laga þessara er að vernda Breiðafjörð einkum landslag hans, jarðmyndanir og lífríki auk menningarminja sem á svæðinu eru og tryggja að þeir sem heimsækja svæðið eigi kost á að njóta náttúru þess.

Með lögum þessum skal stefna að því að auka þekkingu á náttúru og sögu svæðisins með auknum rannsóknum.

Um 2. gr.

Náttúruverndarráð leggur til að hið verndaða svæði verði stækkað og að 2. gr. hljóði svo:

Ákvæði laganna taka til allra eyja, hólma og skerja á Breiðafirði ásamt grunnsævi, fjörum og strandlónum í innfjörðum og innri hluta fjarðarins sem markast af línu dreginni frá Ytranesi á Barðaströnd við fjörðinn norðanverðan í Hagadrápssker um Oddbjarnasker, Stangley og Höskuldsey í Vallabjarg að sunnanverðu.

Um 4. gr.

Til þess að styrkja tengslin við þá stofnun sem lengst hefur séð um og rekið friðlýst svæði hér á landi er lagt til að Náttúruverndarráð eigi fulltrúa í nefnd þeirri sem er umhverfissráðherra til aðstoðar og að 4. gr. frumvarpsins verði breytt í samræmi við það.

Jafnframt er gerð athugasemd við reglugerðarheimildina í 2. mgr. 4. gr. Náttúruverndarráð telur að valdaframsalið sem þar kemur fram samrýmist varla 2. gr. stj. skr. og sé til þess fallið að valda réttaróvissu í framkvæmd. Lítil vísbending er í frumvarpstextanum sjálfum um þau efnisatriði sem útfæra á í reglugerð. Ráðið telur að bæta þurfi nokkrum efnisgreinum við frumvarpið til þess að skýra nánar í hverju vernd lífríkis á svæðinu og skynsamleg nýting þess á að vera fólgin. Einkum ber hér að hafa í huga 67. gr. stj. skr. vegna ákvæða um skynsamlega nýtingu svæðisins. Réttast væri að fella reglugerðarheimildina í 4. gr. niður enda er önnur heimild í 5. gr. frumvarpsins.

Um 5. gr.

Lagt er til að upphaf 5. gr. hljóði svo:

Í reglugerð skal ...

Um 6. gr.

Að fenginn reynslu telur Náttúruverndarráð rétt að orðin "mannvirkjagerð" og "jarðrask", sbr. 2. mgr. 6. gr., séu skýrð í frumvarpstextanum, a. m. k. þarf að gefa einhverja vísbendingu við hvað sé átt.

Um 7. gr.

Lagt er til að ákvæðið verði gert skýrara. Meðal annars vantar í greinina ákvæði um hlutverk eða tilgang rannsóknastöðvarinnar og hvernig stjórn hennar skuli skipuð. Tryggja þarf að þær stofnanir sem hafa á að skipa sérfræðingum sem hafa faglega þekkingu á lífríki og jarðfræði Breiðafjarðar, eigi lögbundinn rétt til þess að tilnefna einn aðila í stjórn stöðvarinnar. Hafa mætti hér til hliðsjónar 4. gr. laga nr. 36/1974, um verndun Mývatns og Laxár í Suður-Þingeyjarsýslu, og skipun stjórnar stöðvarinnar. Ákvæðið gæti hljóðað svo:

Ráðherra er heimilt að leyfa starfrækslu rannsóknastöðvar á Breiðafirði eins og fé er veitt til á fjárlögum.

Hlutverk stöðvarinnar er að stunda rannsóknir á lífríki, jarðfræði og menningarminjum Breiðafjarðar og vera stjórnvöldum til ráðuneytis um hvaðeina sem varðar verndun svæðisins.

Umhverfissráðherra skipar fimm fulltrúa í stjórn stöðvarinnar til fjögurra ára í senn. Einn skal tilnefndur samkvæmt tillögu Náttúrufræðistofnunar Íslands, einn samkvæmt tillögu Náttúruverndarráðs, einn samkvæmt tillögu Háskóla Íslands, einn samkvæmt tillögu þeirra héraðsnefnda sem rétt eiga til þess að tilnefna í

Breiðafjarðarnefnd samkvæmt 4. gr. laganna, loks skal einn fulltrúi skipaður samkvæmt tilnefningu umhverfisráðherra og er hann jafnframt formaður stjórnarinnar. Varamenn skulu skipaðir með sama hætti.

Nánari ákvæði um hlutverk stjórnar og starfsemi rannsóknastöðvar á Breiðafirði setur ráðherra í reglugerð.